

A Kúria a Dr. Szente Zsolt ügyvéd által képviselt felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt Nemzeti Munkaügyi Hivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt megindított és a Veszprémi Munkaügyi Bíróság 1.M.30/2011/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Veszprémi Munkaügyi Bíróság 1.M.30/2011/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint az alperesi jogelőd felügyelői 2009. december 30-án munkaügyi ellenőrzést tartottak a felperes székhelyén működő munkahelyen. Az ellenőrzés során nyolc munkavállaló esetében az alkalmi munkavállalásról készített nyilvántartás, valamint az AM könyvek bejegyzései eltérést mutattak, ezért az alperes elsőfokú hatósága az ... számú határozatával a felperest 1.600.000 forint munkaügyi bírsággal sújtotta.

Megállapította, hogy a felperes nyolc személy esetében nem tartotta be az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatás szabályait, a könyveket nem megfelelően vezette, munkavégzési napra bejegyzés nem szerepelt, továbbá a munkáltató aláírási rovata kitöltetlen volt. A hatóság B. A. konyhafőnök, mint közvetlen vezető tanúvallomását fogadta el és nem vette figyelembe az érintett munkavállalók utólag tett előadását.

A felperes fellebbezése alapján eljárta OMMF elnöke mint másodfokú hatóság 2010. május 26-án kelt ... számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes a keresetében elsődlegesen a jogerős határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan pedig a kiszabott bírság összegének minimumra történő mérséklését kérte. Hivatkozása szerint az alperes nem tett eleget a tényállás tisztázási kötelezettségének, mert két érintett munkavállalót nem hallgatott meg, B. A. tanúvallomásának pontosítását nem vette figyelembe, a munkaügyi iroda munkavállalóival pedig nem tisztázta, hogy az alkalmi munkavállalói könyvek kezelése hogyan történt. Álláspontja szerint az érintettek befolyásmentesen tették meg a nyilatkozataikat, és erre figyelemmel javították ki az alkalmi munkavállalói könyveket.

A Veszprémi Munkaügyi Bíróság az 1.M.30/2011/3. számú ítéletével az alperes ... számú határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárás lefolytatására és határozat hozatalára, továbbá 200.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte.

A munkaügyi bíróság az ítélete indokolásában megállapította, hogy az alperes a 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 50. § (1), valamint (6) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének nem tett eleget. B. A. ellenőrzéskor tett, valamint később módosított tanúvallomása, és a munkavállalók nyilatkozatai közötti ellentmondás feltárására a hatóság nem tett kísérletet. Az eljárás során beszerezte az érintett munkavállalók bérszámfejtési bizonylatait, ezek adataira azonban nem tért ki és nem vetette össze az alkalmi munkavállalói könyv bejegyzéseivel. Nem lehetett megállapítani továbbá, hogy a hatóság a munkavállalók részére előre elkészített beosztásokat beszerezte vagy áttekintette-e, és ezeket összevetette-e az alkalmi munkavállalói könyvekkel. A fenti hiányosságok miatt a bíróság álláspontja szerint a tényállás nem volt kellően tisztázott, a bizonyítékok egybevetése, beszerzése és az ellentmondások tisztázása nem történt meg, amely alapján az alperesi határozatok a Ket. 50. §-ában ütközően jogszabálysértőek voltak.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását kérte.

Álláspontja szerint a helyszíni ellenőrzés idején meglévő és a hatóság rendelkezésére bocsátott bizonyítékok alkalmasak voltak a tényleges foglalkoztatás feltárására, mivel ebben az időpontban a munkáltató ráhatása, befolyása kevésbé érvényesült. A bíróság által megjelölt és az új eljárás során beszerezendő vagy a helyszíni ellenőrzést követően a munkáltató által az elsőfokú eljárás során

becsatolt dokumentumok és nyilatkozatok valósága megkérdőjelezhető, mert azt a munkáltató utólag megváltoztathatja anélkül, hogy azok valósága ellenőrizhető lenne.

Érvelése szerint az új bizonyítási eljárás lefolytatásától és újabb meghallgatásoktól eredmény nem várható, a munkavállalók tanúnyilatkozatai és a konyhafőnök nyilatkozata közötti ellentmondást a helyszíni ellenőrzéskor rendelkezésre bocsátott iratok és bizonyítékok oldották fel. A Legfelsőbb Bíróság BH 2009.341. számú döntésében rámutatott arra, hogy az ellenőrzés egyszeri és megismételhetetlen, az ellenőrzéskori események új eljárás vagy bizonyítás felvétele esetén sem pótolhatóak.

Érvelése szerint az alkalmi munkavállalói könyv kitöltése a munkaviszony legalizálásának egyszerűsített módja, amelyre vonatkozó választás azonban a munkáltatót csak a foglalkozás megkezdése előtt illeti meg. A helyszíni ellenőrzésre 2009. december 30-án került sor, a vitatott munkavégzés pedig- 2009. május, június, november és december hónapban - nyolc fő munkavállalót és összesen 22 munkanapot érintett. A felperes csak a helyszíni ellenőrzést követően több hónappal javította ki a hibákat arra hivatkozva, hogy azt csak akkor észlelte.

Életszerűtlennek találta továbbá a munkavállalók hivatkozásait az elmaradt munkavégzés okai tekintetében, valamint a nyilvántartásokban történő hibás javításokra nézve is. Állította, hogy az AM könyvek hitelessége több esetben megkérdőjelezhető, mert a munkavégzési napok kijavítása hibajavítóval vagy átírással történt. Nem fogadta el azt a felperesi érvelést sem, hogy a helytelen kitöltés abból adódott, hogy a munka beosztása alapján előre kitöltötték az AM könyveket, ez ugyanis ellentétes az AM törvény 6. § (2) bekezdésében foglaltakkal, mely szerint a kitöltés a munkába lépéskor történik.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében az elsőfokú ítélet „helybenhagyását”, valamint az alperes perköltségben történő marasztalását kérte.

Álláspontja szerint a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának 31. számú állásfoglalásában rögzítetteket figyelembe véve olyan bizonyítási hiányosságok voltak a közigazgatási eljárás során, amelyek lényeges, jelentős eljárási jogszabálysértésnek minősültek, és megalapozták a közigazgatási határozat hatályon kívül helyezését. Utalt továbbá arra, hogy a bírósági eljárás során folyamatban volt büntetőeljárás nem állapított meg okirat hamisítást, vagyis az utólagos AM könyvbe tett bejegyzések a való tényeknek megfeleltek.

Előadta, hogy a jogerős bírósági ítéletet követően megismételt

eljárásban az említett ügygel kapcsolatban az alperes érdemi jogszabálysértést nem tárt fel, és nem alkalmazott szankciót sem.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 50. § (1) bekezdése értelmében a hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez nem elegendőek a rendelkezésre álló adatok, hivatalból vagy kérelemre bizonyítási eljárást folytat le. A (4) bekezdés szerint a hatósági eljárásban olyan bizonyíték használható fel, amely alkalmas a tényállás tisztázásának megkönnyítésére. Az így beszerzett bizonyítékokat a (6) bekezdés szerint a hatóság egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.

A törvény miniszteri indokolása szerint a közigazgatási hatóság feladatkörében végzett tevékenysége során olyan döntéseket hoz, amely jogokat és kötelezettségeket állapít meg. A megalapozott döntés érdekében köteles tisztázni a tényállást, lehetőség szerint felkutatni minden bizonyítékot, megállapítani az ügygel összefüggésben hozható tényeket és körülményeket. Ha a közigazgatási hatóság a tényállás tisztázási kötelezettségét nem teljesíti, az eljárásban hozott döntése törvényt sértő.

A bíróság a jogerős ítéletben megalapozottan állapította meg, hogy az alperesi jogelőd a Ket. 50. §-ában foglalt előírásnak nem tett eleget. A helyszíni ellenőrzést követően beszerzett bizonyítékokat, így a bérszámfejtési adatlapokat nem vetette össze a rendelkezésre álló alkalmi munkavállalók nyilvántartásával és az alkalmi munkavállalói könyvben foglalt adatokkal, továbbá nem tisztázta Ballai Attila eltérő tartalmú nyilatkozatának okát, valamint az általa, az ellenőrzés során tett tanúvallomás és a munkavállalók nyilatkozatainak eltérését.

A bíróság helytállóan állapította meg, hogy a megállapított tényállás szinte kizárólag az ellenőrzés időpontjában feltárt bizonyítékokon - elsősorban Ballai Attila tanúvallomásán - valamint az alkalmi munkavállalói könyvek és azok nyilvántartásának bejegyzésein alapult, az egyéb bizonyítékokat azonban a hatóság nem értékelte. Az adott esetben ezért a munkaügyi bíróság helytállóan állapította meg, hogy a hiányosságok pótlása érdekében az alperesnek a bizonyítási eljárást meg kell ismételnie, illetőleg a rendelkezésre álló adatokat értékelnie kell, és az így kiegészített tényállás alapján kell döntést hoznia arról, hogy a felperes részéről az AM törvényben foglalt előírások megsértése megtörtént-e, és ennek alapján a bírság kiszabására van-e lehetősége.

A kifejtettek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a felperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

Az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentességet élvező alperes pervesztessége folytán a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2012. június 6.

*Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró,
Dr. Stark Marianna s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

bíróági tisztviselő